

Ökat behov av trygghetsinvesteringar

Årsrapport Säkerhetsföretagen 2016 - 2021

Publiceringsdatum september 2022

Sammanfattning

Totalt ökade säkerhetsföretagens omsättning inom tjänster och teknik till drygt 24 miljarder år 2021. Företagens omsättning ökade också under covid-pandemin, men det finns en viss pandemi-effekt med minskat antal anställda i vissa delsegment till följd av inställda flyg och inbromsad besöksnäring.

Trots pandemin fortsatte efterfrågan på tjänster och teknik att öka. Branschens konjunkturbarometer visar också att över 90 procent av företagen ser en ökad efterfrågan kommande tre månader. Vår rekryteringsenkät visar därtill att upp till 17 500 rekryteringar måste genomföras kommande tre år, varav hälften bedöms vara nyrekryteringar.

Bakom utvecklingen finns ett snabbt ökat behov av trygghetsskapande åtgärder, som i sin tur beror på en ökad kriminalitet.

Utvecklingen syns i vår fördjupningsanalys av svenska företags säkerhetsinvesteringar. Även om företag alltid har tagit ett visst ansvar för sitt skalskydd så ökar företagens kostnader för brott snabbt. Genom att ca 75 procent av omsättningen i säkerhetsföretag finansieras av företagen så är det enkelt att genom branschens omsättningsstatistik räkna ut hur företagens utgifter för säkerhet ser ut.

Vår analys visar att kostnaderna ökat varje år och uppgår nu till 18 miljarder kronor för år 2021. Företagens kostnader för att hantera brott har ökat under hela pandemin – trots att stora delar av samhällsekonomin och företagens omsättningar bromsade in under 2020 och 2021.

Ytterst innebär samhällsutvecklingen att både företag, offentlig sektor och hushåll har ett fortsatt behov av trygghetsskapande åtgärder. För att stärka effektiviteten och säkerställa att trygghetsinvesteringarna ger så stor nytta som möjligt föreslås också ett antal reformer.

- Minska regionala trygghetsklyftor med en statlig trygghetsmiljard, som kan kompensera för att behoven av säkerhet är större i regioner med sämre ekonomiska förutsättningar
- Inför skatteavdrag för företag och privatpersoner som investerar i säkerhet, såsom det finns i USA och andra europeiska länder. Säkerställ ett riktigt trygghets-RUT – som omfattas av auktorisationskrav
- Genomför den statliga ordningsvaktsutredningen så lagstiftningen möter kommunernas behov
- Bygg ut polisen och säkerställ att myndigheten kan möta brottsutsatta företagares behov i hela Sverige genom att införa en företagarpolis. Strukturen kan byggas på de goda erfarenheter säkerhetsföretagen har av samverkan mellan polis och ordningsvakt inom det sk 19-punktsprogrammet, där utpekade funktionsansvariga poliser säkerställer att ansvar och kontaktvägar finns i varje polisregion och varje nationell avdelning.
- Stärk samverkan mellan polis, kommun och säkerhetsföretag så att det lokala brottsförebyggande arbetet får störst effekt
- BRÅ:s Nationella trygghetsundersökning (NTU) måste också riktas till företag

Li Jansson

Bransch- och näringspolitisk chef

Säkerhetsföretagen

Årsrapport

Övergripande om undersökningen

Säkerhetsföretagens årsrapporter har publicerats sedan år 2017. Syftet är att sammanställa statistik som visar på branschens utveckling för företag inom auktoriserad bevakning, hemlarm, parkering, värdetransporter och säkerhetsteknik.

Utöver årsrapporten tar Säkerhetsföretagen även fram kvartalsvisa konjunkturbarometrar, rekryteringsenkäter och händelserapportering.

Svensk brottsutveckling bland de mest negativa i Europa

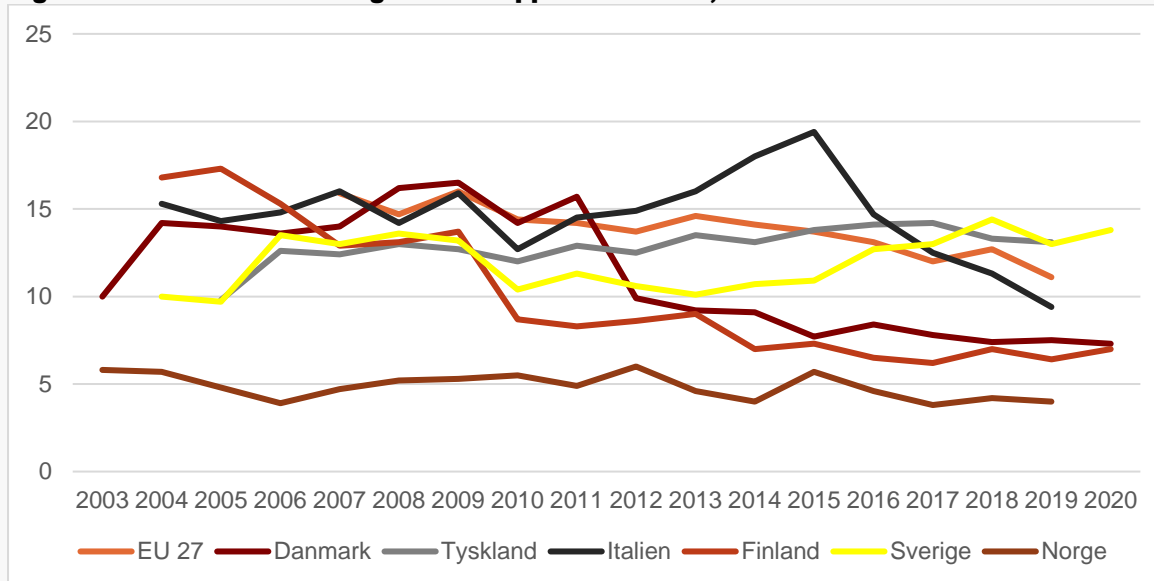
Efterfrågan på säkerhetsföretagens tjänster och produkter beror i grunden på ett behov att arbeta förebyggande mot inbrott, bränder och andra säkerhetsfrågor. Men de senaste årens tillväxt i branschen beror också på att kriminaliteten i samhället utvecklas negativt. De senaste åren har

både grov organiserad brottslighet och brott och ordningsstörningar på allmänna platser ökat.

Den svenska brottsutvecklingen är ett misslyckande i europeisk jämförelse. Sedan flera år misslyckas Sverige att nå EU:s hållbarhetsmål för "Peace, justice and strong institutions", vilket betyder ungefärligt översatt att medborgarna ska ha rätt att leva i en fungerande rättsstat med låg kriminalitet. Eurostat mäter därför hur hög andel av medlemsländernas befolkning som lever med brott, våld och vandalism i sitt område. Där har utvecklingen i Sverige försämrats, medan samtliga EU-länder upplevt en förbättring.

Senaste data för 2020 visar att andelen svenskar som rapporterar om brott, våld och vandalism i sitt område ökar igen, från året innan, till 13,8 procent. Detta är högre än EU-snittet. I närliggande länder som Finland, Norge och Danmark har brott, våld och vandalism minskat kraftigt. Det gäller även kriminellt belastade länder som Italien, där brott, våld och vandalism har halverats på några år.

Figur 1 – Andel av befolkningen som rapporterar brott, våld och vandalism i sitt område

Källa: Eurostat

Säkerhetsföretag: omsättning och anställda

Hög tillväxt – viss pandemieffekt

SCB:s statistik över säkerhetsföretag rapporteras med en viss fördröjning där senast tillgängliga år är 2020. SCB delar in säkerhetsföretag i två SNI-koder. Dels SNI-kod 80.1 avseende företag för bevakning och säkerhetstjänster (t ex bevakningsföretag som anställer väktare och ordningsvakter). Den andra SNI-koden, 80.2, utgörs av företag för säkerhetssystemtjänster (företag inom säkerhetsteknik).

Av SCB:s statistik framgår att fram till och med covid-pandemin ökade tillväxten i branschen. På de två första decennierna av 2000-talet har antalet anställda fördubblats inom säkerhetsteknik och ökat med 60 procent inom bevakning.

Därtill mäter Bisnode Soliditet utvecklingen i branschen. Totalt omsatte säkerhetsföretag inom tjänster och teknik 24 miljarder kronor år 2021. Men även om omsättningen ökar finns en pandemieffekt där antalet anställda bromsade in med ca 1300 personer på grund av restriktioner kring flyg och restauranger.

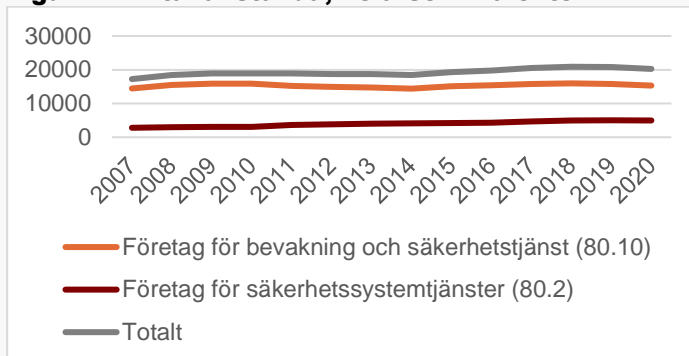
Statistiken visar samtidigt att efterfrågan kvarstod under pandemin, vilket beror på en underliggande hög kriminalitet i samhället och ett kvarvarande högt behov av trygghetsskapande insatser på sjukhus och för att upprätthålla pandemiregelverk.

Kvaliteten i såväl SCB:s och Bisnodes statistik har förbättrats över tid. Statistiken omfattar branschens största företag inom alla segment, däribland Securitas, Avarn, Aimo, Gunnebo, Stanley Security, Versiure, Sector Alarm, Loomis och SOS Alarm. Statistiken avser Sverigeverksamhet.

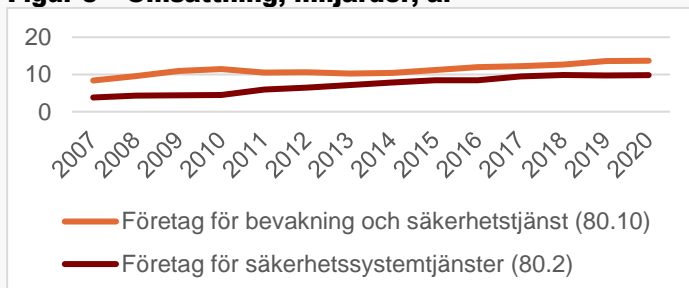
Bevakningsföretag

Bland bevakningsföretag (företag med medarbetare som väktare, ordningsvakter, skyddsvakter, parkering, hemlarm och larmcentraler) sjönk antal anställda under pandemin med ca 1500 personer, vilket beror på inbromsade flygplatskontroller. Nedgången är lindrig jämfört med pandemieffekten inom exempelvis besöksnäring och transport. Samtidigt ökade omsättningen för bevakningsföretag till 11,8 miljarder, vilket speglar att befintliga kunder har efterfrågat mer säkerhet under pandemin.

Figur 2 – Antal anställda, helårsekvivalenter

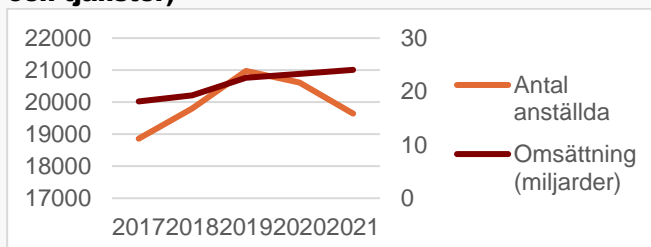

Figur 3 – Omsättning, miljarder, år

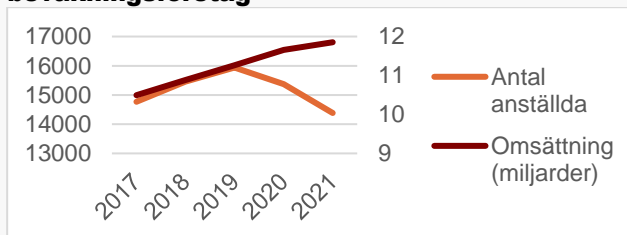
Källa: SCB, Företagsdatabasen

Figur 4 – Säkerhetsbranschen totalt (teknik och tjänster)

Källa: Bisnode

Figur 5 – Anställda och omsättning, bevakningsföretag

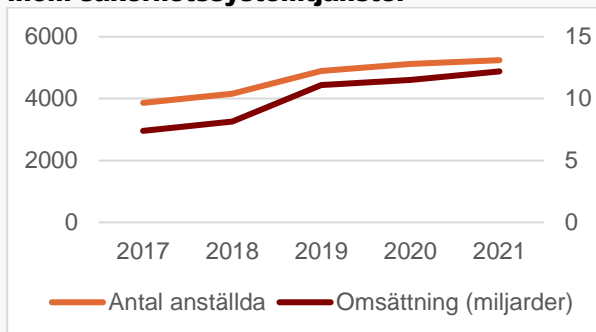

Källa: Bisnode Soliditet

Säkerhetssystemtjänster

Liksom SCB så definierar Bisnode Soliditet säkerhetsteknikföretagen som "säkerhetssystemtjänster". I denna kategori ingår larm, lås och kamerabevakning. Som figur 6 visar fortsätter antalet anställda och omsättning att öka inom delsegmentet säkerhetssystemtjänster, vilket i sin tur hänger samman med en ökad kriminalitet i samhället.

Figur 6 – Anställda och omsättning, företag inom säkerhetssystemtjänster

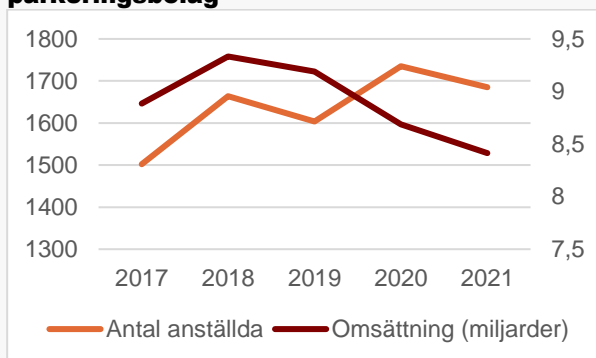

Källa: Bisnode Soliditet

Parkering

Säkerhetsföretag utför parkeringsbevakning, både i renodlade parkeringsföretag samt i auktoriserade bevakningsföretag. Som figur 7 visar minskar antalet anställda bland renodlade parkeringsbolag, samtidigt som omsättningen minskat något under 2020. Minskningen skulle kunna förklaras av ett förändrat resmönster hos allmänheten under pandemin, men även att en del av parkeringsverksamheten flyttat till bevakningsföretag

Figur 7 – Anställda och omsättning, parkeringsbolag

Källa: Bisnode Soliditet

Konjunkturbarometer

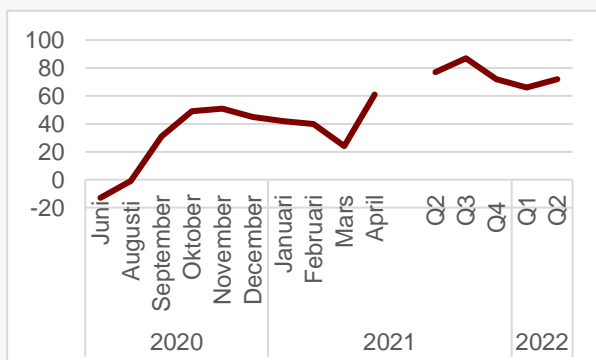
Säkerhetsföretagens månadsvisa konjunkturbarometer genomförs med samma metod som Konjunkturinstitutet använder.

Konjunkturbarometern för kvartal 2 under 2022 visar en kraftig ökad positiv syn på tillväxten i branschen. Av företagen anger 91 procent att efterfrågan ökat de senaste tre månaderna. 85 procent av säkerhetsföretagen anger att efterfrågan på företagets tjänster ökar om tre månader – och enbart ett företag ser en minskad efterfrågan. På samma sätt bedömer 80 procent av företagen att antalet anställda kommer att öka de kommande tre månaderna. På sex månaders sikt är optimismen lika rekordstark – hela 91 procent av företagen bedömer att efterfrågan kommer att öka.

En konfidensindikator för säkerhetsföretag beräknas utifrån variablerna: utveckling av

företagets verksamhet (utfall)+ efterfrågan på företagets tjänster (utfall) + efterfrågan på företagets tjänster (förväntningar). Konfidensindikatorn för branschen uppgår till +72.

Figur 1 – Konfidensindikator säkerhet, 2020 - 2022, (ej säsongrensad)

Vilka arbetar i säkerhetsföretag?

Medarbetarna i säkerhetsföretag tillhör flera olika personalkategorier. I bevakningsföretag arbetar i antal mestadels väktare, ordningsvakter, skyddsvakter och parkeringsvakter. Som figur 8 visar har antalet väktare och ordningsvakter ökat starkt de senaste åren. Samtidigt finns en pandemieffekt som uppstod 2020, där antalet väktare och ordningsvakter blev ca 1 600 färre.

På grund av hur SCB redovisar statistiken är det inte möjligt att redovisa för andra personalgrupper, såsom larmoperatörer eller säljare av larm. En viktig framtidsfråga är därför att modernisera statistiken så att också säkerhetsteknikföretagen ingår.

Av statistiken framgår att mångfalden i branschen både fungerar och har förbättringspotential. Andelen kvinnor är ca 26 procent bland väktare och ordningsvakter, vilket är lägre än bland hemlarmsföretag (vilket inte plockas upp av statistiken).

Andelen utlandsfödda är 20 procent av de anställda – en relativt hög siffra jämfört både med myndigheter i sektorn samt jämförbart med befolkningen i stort.

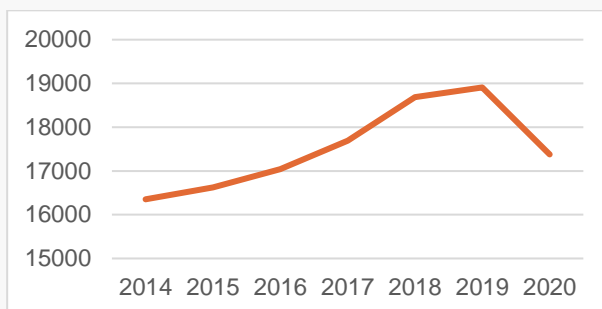
Den geografiska fördelningen av väktare och ordningsvakter följer de lokala behoven på orten. Utöver storstadsregionerna har även antalet väktare och ordningsvakter i Östergötlands län ökat snabbt.

92%

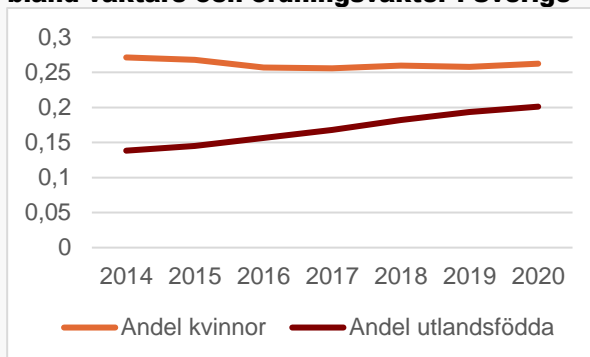
av alla väktare och ordningsvakter arbetade i ett privat företag år 2020.

SCB Yrkesregistret

Figur 8 – Totalt antal väktare och ordningsvakter i Sverige

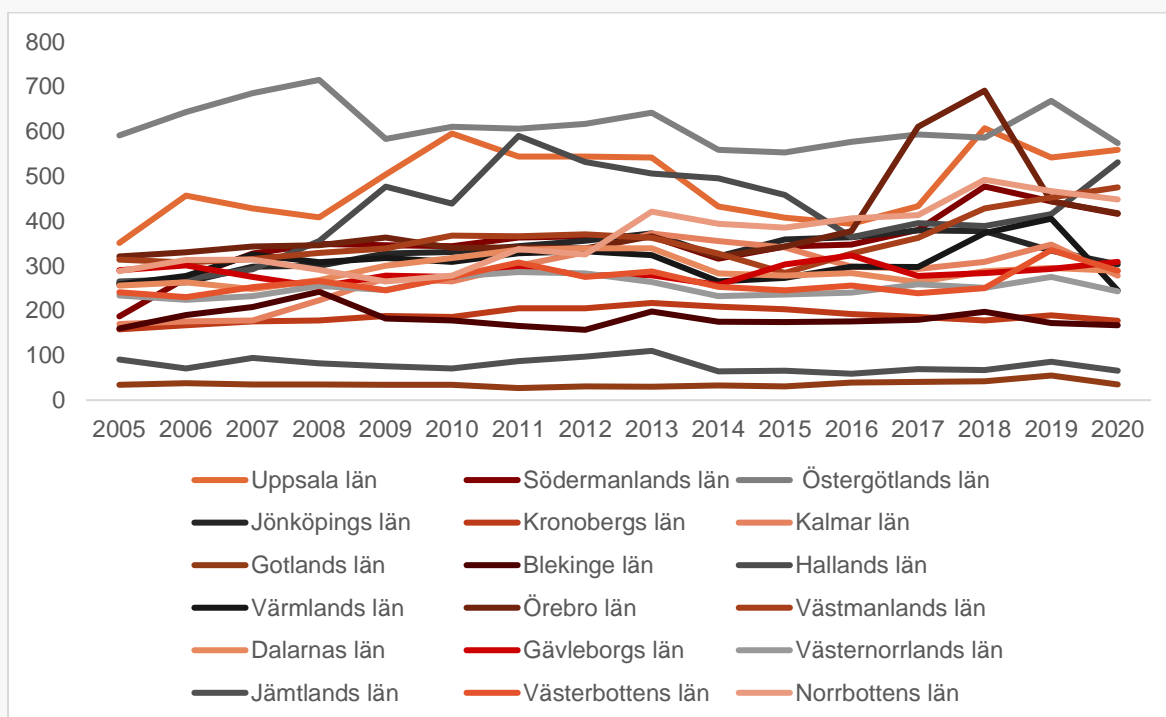
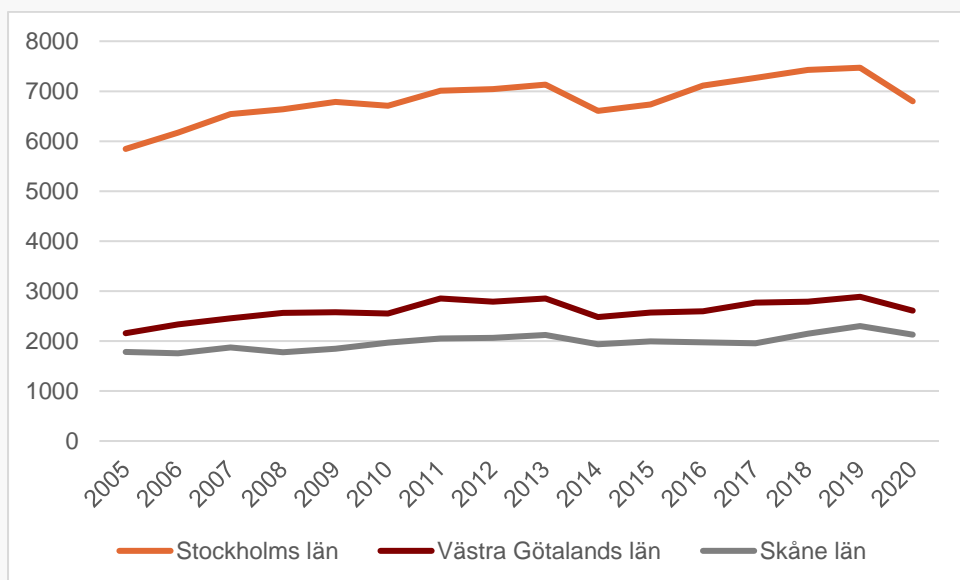

Figur 9 – Andel kvinnor och utlandsfödda bland väktare och ordningsvakter i Sverige

Källa: Yrkesregistret, SCB

Figur 12 – Antal anställda i företag för bevakning och säkerhetstjänst (SNI 80)

Fördjupning – Företagen betalar notan

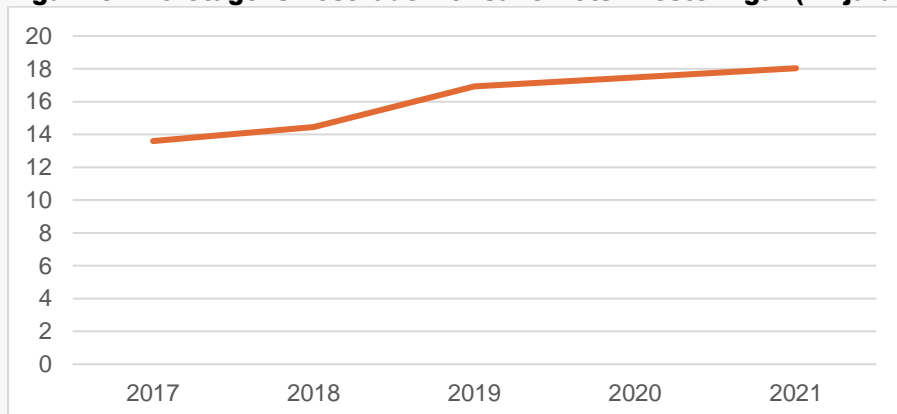
Ansvaret för brottsbekämpningen är alltid polisens. Säkerhetsföretag, genom såväl teknik som väktare och ordningsvakter, är ett viktigt komplement i det brottsförebyggande arbetet. Säkerhetsföretagen har också sedan länge haft en roll i att tillhandahålla skalskydd och andra säkerhetsinvesteringar till svenska företag.

I takt med den ökade brottsutvecklingen får svenska företag dock ta ett allt större ansvar för sin egen säkerhet. Då ca 75 procent av omsättningen i säkerhetsföretag finansieras av företagen så är det enkelt att genom branschens omsättningsstatistik räkna ut hur företagens utgifter för säkerhet ser ut.

Som figur 13 visar ökar kostnaderna varje år och uppgår nu till 18 miljarder kronor för år 2021. Företagens kostnader för att hantera brott har ökat under hela pandemin – trots att stora delar av samhällsekonomin och företagens omsättningar bromsade in under 2020 och 2021.

Figur 13 – Företagens kostnader för säkerhetsinvesteringar (miljarder)

Ökade kostnader för brott kan ses som en skatt

Italiensk forskning har påvisat att företags ökade kostnader för att hantera brott kan betraktas som en skatt. Den blir då i sig tillväxthämmande, eftersom den kanaliserar företagens investeringar till att hantera brott istället för att växa och utvecklas.

I Sverige har svenska företagare försökt varna under tio års tid i den internationella undersökningen om global konkurrenskraft¹ som mäter hur företagens kostnader för att hantera organiserad brottslighet har ökat. Där har Sverige gått från att ha obefintliga problem med organiserad brottslighet till att falla till plats 42 bland världens länder. Finland har under samma period oförändrat haft lägst kostnader för att hantera organiserad brottslighet i världen.

Utöver organiserad brottslighet möter företagen brottslighet som ofta prioriteras bort – som skadegörelse eller regelbundna stölder. Totalt har Svenskt Näringsliv uppskattat företagens kostnader för brott till 100 miljarder kronor.

Som en följd behöver företagen göra trygghetsinvesteringar i form av teknik och säkerhet för att stärka sitt eget säkerhetsarbete. Många företag vittnar om svårigheter att få till en dialog med polisen och att många brott skrivs av snabbt. Kostnaderna för säkerhet blir ett nödvändigt ont; de behövs på grund av samhällsutvecklingen men är något man själv helst önskade inte behövdes.

Reformbehov

För att skapa så kostnadseffektiva trygghetsinvesteringar som möjligt finns det ett antal utvecklingsområden som politik på nationell och lokal nivå kan hjälpa till med.

- Minska regionala trygghetsklyftor med en statlig trygghetsmiljard, som kan kompensera för att behoven av säkerhet är större i regioner med sämre ekonomiska förutsättningar
- Inför skatteavdrag för företag och privatpersoner som investerar i säkerhet, såsom det finns i USA och andra europeiska länder. Säkerställ ett riktigt trygghets-RUT – som omfattas av auktorisationskrav
- Genomför den statliga ordningsvaksutredningen så lagstiftningen möter kommunernas behov
- Bygg ut polisen och säkerställ att myndigheten kan möta brottsutsatta företagens behov i hela Sverige genom att införa en företagarpolis

¹ World Economic Forum

- Stärk samverkan mellan polis, kommun och säkerhetsföretag så att det lokala brottsförebyggande arbetet får störst effekt
- BRÅ:s Nationella trygghetsundersökning (NTU) måste också riktas till företag